75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 89. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ТРАВНЯ (MAY) 1968 No. 89. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 10 травня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРИЯТЕЛІ КОЛИШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА відзначили 8-го травня 84-річчя з дня його народин. Та вже другий рік Труман не брав особисто участи в цій церемонії, яка відбулася в Кензас Сиτі, Мізурі, залишаючися у своєму домі на передмісті недалекого міста Індепенденс. В урочистосні взяли участь 250 осіб які в промовах вихваляли 33-го президента ЗСА, співали йому „Геппі биртдей" та їли великий торт, який відзначав 84-річчя. В церемонії брали участь і гармаші, які під час першої світової війни служили у Франції в тій батерії, якою командував капітан артилерії Гаррі С. Труман.

МІЖНАРОДНИЙ МОНЕТАРНИЙ ФОНД звітує, що резерви золота та твердих валют в 14-ох промислових державах в першій чверті цього року зменшилися на два більйони долярів. В другій четвертині 1967-го року ці резерви були збільшилися на два більйони і тепер це минулорічне збільшення зліквідоване. До цих 14-ох держав належать ЗСА, Велика Британія, Канада і Японія та 10 інших европейських країн, які при кінці червня 1967-го року мали резерв золота та твердих валют на суму 53-ох більйонів дол. При кінці минулого року ці резерви становили 55.12 більйона дол., але при кінці березня 1968 вони зменшилися до 53.11 більйона долярів.

ГОЛДВОТЕР ДОМАГАЄТЬСЯ ДВОХ МІЛЬЙОНІВ за те, що журнал „Факт" надрукував був в 1964-му році ціле число з наклепами на нього, які причинилися до його програної під час тодішніх президентських виборів. Розправа ведеться в Ню Йорку вже четвертий день. Зізнавала пані Голдвотер, яка заявила, що її чоловік ніколи не був умово хворий і ніколи не лікувався в психіятрів, як про це писав журналіст Ралф Гінзберг в журналі „Факт", що його редагував Воррен Боросон. Голдвотер заперечив твердження Гінзберга, що він не має мужности, що ненавидить свою жінку і що бив свого сина та зле поводився зі своїм батьком-жидом і забув своє жидівське походження. Як відомо, Голдвотер служив при летунстві і є генерал-майором цієї зброї.

ФАХІВЦІ СТВЕРДЖУЮТЬ, що досі не використано належно лікувальних рослин. У Гарвардському університеті відбувся триденний симпозіюм, на якому фахівці лікарі доповідали про лікувальні вартости рослин. Вказувано на те, що примітивні народи в Африці і в Австралії послуговуються деякими рослинами як ліками, про що досі не знають культурні народи Европи чи Америки. І так у східній Африці плем'я танґа вживає рослинного ліку на те, щоб немовлята забували про те, що їх кормили матері грудьми. Подібно користають із рослинного ліку в західній Африці, щоб хлопці забували про секретні звичаї, яких вони не повинні знати, але які завчасно побачили.

ГРОМАДЯНСТВО ПРОТИ ЗАВОРУШЕНЬ в Колюмбійському університеті в Ню Йорку. Переведені опитування свідчать про те, що 55 відсотків опитуваних осіб гадають, що це студенти винні в тому, що такий довгий час не було правильного навчання в університеті. 83 відсотки опитуваних уважають, що університетська влада мала слушність, коли покликала поліцію, щоб силою викинути студентів, які були зайняли п'ять університетських будинків та не допускали до навчання в університеті. 58 відсотків опитуваних вірять, що поліція не надуживала своєї влади, коли викидала студентів із університетських будинків.

У СВІТІ

У БРИТАНІЇ КЕРІВНА ПАРТІЯ ПРАЦІ ПОТЕРПІЛА знову важку поразку: консерватисти виграли вибори до міських рад в Англії й Валії, при чому в деяких містах і міських дільницях — Шеффілді, Норвічі, Ґрінвічі, Лямбеті й ін. — вони здобули більшість вперше за останніх 30 і більше років. Британська преса знову закликає прем'єра Гаролда Вільсона до розв'язання парляменту й розписання нових виборів в обличчі яскравої зміни народних настроїв. Однак британський прем'єр має конституційне право урядувати ще до 1971 року і він сподівається, що до того часу настрої зміняться у користь соціялістів.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НҐУЄН ВАН ТІЄ ПОТВЕРДИВ ще раз, що Південний В'єтнам не переговорюватиме з підпільно - революційним Фронтом Національного Визволення, який є тільки аґентурою Північного В'єтнаму й записався в історії в'єтнамського народу десятками тисяч вбивств і поранень. Нґуєн Ван Тіє заявив у радіо-промові до в'єтнамького народу, що Південний В'єтнам буде також противитися повному припиненню бомбардування Північного В'єтнаму, поки Північний В'єтнам не припинить дальшого перекидування своїх військ проти Південного В'єтнаму.

8 ШПИТАЛІВ У САЙҐОНІ ПЕРЕПОВНЕНІ РАНЕНИМИ. Впродовж останнього тижня згинуло в тій столиці Південного В'єтнаму коло 250 цивільних мешканців і коло 2.500-3.000 було ранених. Впродовж того часу згинуло взагалі на терені Південного В'єтнаму 383 американців, а в самому Сайґоні 53, але комуністи втратили в Сайґоні й 11-ох сумежних провінціях впродовж одного тижня 2.540 убитих. Американські й південно - в'єтнамські війська не допустили до Сайґону комуністичних підкріплень.

ЄГИПЕТ ПОГОДИВСЯ, щоб мировий посередник від Об'єднаних Націй задля ізраїльсько - арабського замирення продовжував свої заходи з головної кватири в Об'єднаних Націях в Ню Йорку. Ґуннар Яррінґ мав свою кватиру на Кіпрі, звідкіля перевів уже 41 відвідин до Каїро, Єрусалиму і Амману, себто Єгипту, Ізраїлю й Йорданії — без конкретного успіху. З кінцем цього місяця вигасає піврічний термін, призначений Яррінґові для цієї місії.

НОРВЕЖСЬКИЙ КОРОЛЬ 64-ЛІТНІЙ ОЛЯФ V перебуває тепер в ЗСА. Офіційно він відвідав президента Джансона 24 квітня ц.р., але він призначив свої відвідини на 17 днів. Його дружина Марта померла ще в 1954 році, як велика княжна перед коронацією Оляфа. Король Оляф V у кожному своєму публічному виступі висловлює вдячність Америці за визволення Норвегії від нацистської окупації.

В ПОРТУГАЛІЇ СКОНФІСКОВАНО КНИЖКУ видатного публіциста Поля Реґо, який закидав католицькій церковній єрархії в Португалії, зокрема кардиналові-патріярхові Мануелеві Ґонзалесові Серехейрі, що католицька єрархія не виступає в обороні громадянських і людських свобод заперечуваних португальським режимом. Автор тієї книжки сам скінчив був теологічні студії, але не висвятився, залишившись публіцистом.

ПРИГОТУВАННЯ ДО КОНФЕРЕНЦІЇ У ПАРИЖІ

Французькі робітники декорують поверх будинку Міжнародного Конференційного Центру — колишнього готелю Мажестік — де від п'ятниці 10 травня ц.р. повинна була розпочатись перша безпосередня зустріч ЗСА та Північного В'єтнаму

Представник Північного В'єтнаму розпочав свою місію у Парижі від атак проти ЗСА

Париж. — До Парижу прибули вже всі делеґати З'єдинаних Стейтів Америки та Північного В'єтнаму на першу офіційну безпосередню конференцію, покищо в справі припинення бомбардування Північного В'єтнаму „й усіх інших ворожих актув", а після того — про заведення миру у В'єтнамі. Голова американської делеґації, амбасадор для спеціяльних доручень Аверелл Гарриман, висловив на вступі вдячність Америки Франції за уділення гостини на ті переговори та пригадав, що тому 20 років він перебував у Парижі також в офіційному характері — при започаткуванні того пляну Маршалла, який довів до відродження небувалого добробуту в Західній Европі: Гарриман висловив надію, що „всі сторони йтимуть одностайно й поважно в сторону миру у Південній Азії". На запит журналіста — Гарриман ствердив, що американська делеґація перебуватиме у Парижі так довго, як цього вимагатимуть переговори з комуністами, без обмеження часу, але він застерігся, що не знає, чи це буде довго чи коротко. Зате голова північно-в'єтнамської делеґації Хуан Туі, у довгій промові з величезними компліментами на адресу французького президента де Ґолля за його становище в справі В'єтнамської війни, знову повторив давні комуністичні пропаґандивні атаки проти Америки за її „аґресію" у В'єтнамі й уведення туди пів мільйона вояків, — як теж повторив знову, що Північний В'єтнам стоїть далі на плятформі „чотирьох пунктів", як ніби „справедливої бази" для замирення: насправді ті „чотири пункти" вимагають американської капітуляції та комунізації Південного В'єтнаму. Початок переговорів був призначений на п'ятницю 10 травня, після того, як Аверелл Гарриман і Хуан Туі складуть офіційні відвідини французькому міністрові за кордонних справ Морісові Кув де Мюрвілеві. Хуана Туі зустріли на летовищі дипломати СССР й Комуністичного Китаю.

Джансон проти зменшення бюджету на $6 більйонів

Вашинґтон. — Президент Джансон і Конґрес заявилися проти законопроєкту про збільшення податків на $10 більйонів з одночасним зменшенням федеральних видатків на $6 більйонів. Це схвалення вирішила спільна Конґресова Конференція і тепер мали б його затвердити обидві Палати Конґресу та підписати Президент, щоб цей проєкт став законом. Президент Джансон не радо погоджувався на те, щоб бюджет на 1969-ий рік зменшувати на $4 більйони, тому він має сильне застереження проти зменшення федеральних видатків на $6 більйонів. Справа збільшення прибуткових податків вирішується в Конґресі вже 9 місяців. Конґрес не хотів збільшувати податки без одночасного зменшення бюджету. Схвалений Конференцією проєкт збільшує податки особисті вже від 1-го квітня цього року, а корпорації мусіли б заплатит більші податки від 1-го січня 1968. Ці збільшені податки обов'язували б до 30-го червня 1969-го року. Можливо, що Палата Репрезентантів і Сенат змінять схвалений Конґресовою Конференцією проєкт тим способом, що Уряд мусітиме зменшити бюджет на 1969-ий рік на $4 більйони. Секретар Білого Дому заявив, що Президент не підпише того законопроєкту, який схвалила Конґресова Конференція.

Палата схвалила припинити державну допомогу студентам-заворушникам

Вашинґтон. — Палата Репрезентантів 9-го травня великою більшістю вирішила, щоб припинити федеральну допомогу тим студентам, які беруть участь в університетських заворушеннях та внеможливлюють працю в університетах і коледжах. Коли б це рішення стало законом то 1.400,000 студентів були б позбавлені федеральної допомоги, яка виносить коло одного більйона долярів річно. Ця допомога відбувається у формі позичок студентам і стипендій. Подібне обмеження схвалено і у відношенні до Національної Наукової Фундації, де з федеральної помочі користають коло 28,000 студентів і професорів. Уряд наукового дорадника президента Джансона опублікував заяву, що це рішення Палати є загострe і що його важко було б здійснити. Конґресмен Отіс Пайк, демократ з Лонґ Айленд, сказав в Палаті Репрезентантів, що він має двох синів, яким заявив, що вони можуть робити, що хочуть, навіть зв'язати свого університетського декана та викрадати папери з університетських бюр. Але він одночасно заявив своїм дітям, що вони самі відповідають за свої вчинки, а не він, їхній батько. Конґресмен Оґден Р. Рід, республіканець, противився скасуванню допомоги студентам-ворохобникам, бо це противиться Конституції ЗСА. Інші республіканці схвалюють рішення Палати.

СВІТ ЗААЛЯРМОВАНИЙ ПОХОДОМ ВІЙСЬК СССР ПРОТИ ЧСР

Прага. — Чехословацьке радіо з 9 травня ц. р. передало драматичний заклик до „правдивих закордонних приятелів", щоб вони дозволили чеському народові самостійно розв'язувати свої проблеми й не повторювали „трагічних подій" з 1948 і 1956 років: коли-то викинено з сім'ї комуністичних країн Югославію та здавлено мадярську революцію. Закордонні коментатори пов'язують цей заклик чеської радіостації із рухами совєтських військ, які породили хвилю алярмуючих вісток в усіх столицях світу. Совєтські війська буцім-то маршують на території Польщі й Східньої Німеччини в сторону Чехословаччини. Чехословаччина окружена з 3-ох сторін комуністичними державами, Східньою Німеччиною Польщею і Мадярщиною: всі три вони йдуть у хвості Московщини і їхні проводирі були викликані три дні тому до Москви — разом із болгарським прем'єром — де вони відбули тайні наради з кремлінськими володарями. За здогадами західньої преси — східньо-німецький диктатор Вальтер Ульбріхт і його польський колега Владислав Ґомулка займали найрадикальніше становище проти теперішнього ліберального проводу в Чехословаччині та його реформ, що їх ортодоксійні комуністи вважають „зрадою" комуністичних принципів, головно диктатури компартії над усім, передусім культурним, життям країни. В Чехословаччині саме 9 травня відбувалось національно-державне святкування роковин визволення Чехословаччини з-під нацистської окупації. З цієї нагоди прибув до Праги совєтський маршал Конєв. У Празі не було військової паради тільки в т. зв. Парку культури відбувались мистецькі імпрези, глядачем яких були президент ЧСР Людвік Свобода, генеральний секретар чеської компартії Александер Дубчек, маршал Конєв і інші найвищі чеські достойники. Президент Свобода виголосив промову, якій підкреслював „вічну приязнь" чехів і москалів, вірність ЧСР союзові з СССР, але й рішення уряду проводити реформи. Водночас у прикордонному з Польщею місті чеському Тешині відбулася щорічна традиційна „польсько - чеська зустріч", на яку десятки тисяч поляків прибули почерез відкритий до ЧСР кордон.

Головний польський промовець, комуністичний провідник з Катовиць Едвард Ґерек виразно критикував теперішній ліберальний курс чеської політики та боронив Польщу проти критики збоку чеської преси, головно у пункті польської наґінки проти „сіоністів". Також центральний польський часопис „Трибуна Люду" принесла погрозливу проти ЧСР статтю. Найбільше стривоження породив факт, що польська поліція зупинила в поїздах коло 10 західніх дипломатів, акредитованих у Варшаві, які їхали в сторону польсько-чеського кордону, — мабуть із ціллю наочно переконатися, скільки правди в поголосках про пересування совєтських військ в сторону ЧСР.

Совєти тримають на території Польщі все ще коло 20.000 свого війська, ніби на те, щоб охоронювати шлях постачання з СССР до кругло 20-ох совєтських дивізій, стаціонованих на території Східньої Німеччини. Однак однаково американський секретар оборони Кларк Кліфорд, як і речник британського міністерства закордонних справ заявили, що вони не мають потвердження вісток про зосереджування совєтських військ проти ЧСР. Західні коментатори припускають що Совєти, підтримувані головно Східньою Німеччною і Польщею, ведуть проти Чехословаччини „війну нервів", хотячи зробити морально-психологічний натиск на чеських лідерів, щоб вони завернули з прийнятого ними ліберального курсу політику. Загально сумніваються, чи Совєти зважаться на повторення мадярської масакри з 1956 року, тим паче, що тепер — як заявив один із провідних чехів — нема в ЧСР „другого Кадара"; натяк на зраду Яноша Кадара, теперішнього мадярського прем'єра супроти Імре Надя, лідера мадярських комуністів у 1956 році, що започаткував був лібералізацію Мадярщини, яка перетворилась в одверту революцію проти накиненого Москвою Мадярщині комунізму. Совєти й східньо-німецькі комуністи проєктували вже в березні ц. р. перевести на території Чехословаччини військові маневри збройних сил Варшавського пакту, себто комуністичного бльоку держав. Александер Дучек, який був тоді на конференції з комуністичними вожаками у Дрездені, спротивився цьому, вказавши, що це збільшить внутрішнє політичне напруження в ЧСР і Москва погодилась „відкласти" ті маневри. Не є виключене, що тепер Москва рішена таки перевести їх і що вони можуть довести до нового большевицького перевороту в Празі, що було б новою трагедією чеського народу, — однак західні коментатори сумніваються, чи Москва зважиться на таку яскраву провокацію супроти всього вільного світу.

Совєтські атомово-підводні човни біля берегів Америки

Вашинґтон. — Д-р Джан С. Форест, директор дослідного відділу у Департаменті оборони, висловив своє стурбування з приводу безперервного перебування совєтських підводних човнів біля берегів Америки. Ті човни, озброєні ракетами на засяг від 600 до 1.000 миль перебувають на Атлантійському й Тихому океанах у віддалі коло 800 миль від американських берегів, але вони можуть в кожній хвилині приплисти до віддалі, з якої її атомові ракети можуть досягати американський континент. В останньому часі Совєти переводили експерименти з новими ракетами, вистрілюваними з підводних човнів на віддаль 1.000 до 2.000 миль. Американські керівні кола признають, що також американські атомово - підводні човни типу „Поляріс" перебувають на Тихому океані у певній віддалі від китайських та совєтських берегів в Азії, але вони підкреслюють, що американські воєнні кораблі ніколи не є загрозою для чужих країн, коли про совєтські кораблі цього сказати не можна. З уваги на ту збільшену активність совєтської морської підводної фльоти — ЗСА скріпили свою радарну охорону.

● **Південно - в'єтнамські власті арештували** адвоката Труонґа Дінь Дзу, який в президентських виборах дістав був найбільше голосів після теперішнього президента Нґуєна Ван Тіє. Дзу арештовано в шпиталі, де він перебував, лікуючись на недугу серця. Арештовано його після його оприлюдненої заяви, щ „коаліційний уряд є, мабуть, найкращим закінченням війни". Теперішній уряд у Південному В'єтнамі є рішуче проти будь-якої коаліції з комуністами.

У ПОНЕДІЛОК ПОЧИНАЮТЬСЯ НА СОЮЗІВЦІ РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

У понеділок, 13-го травня 1968, почнуться на Союзівці в Кергонксоні річні наради Головного Уряду Українського Народного Союзу, який в наступному, 1969-му році відзначатиме своє 75-річчя та є сьогодні найстаршою і найбільшою українською установою у вільному світі, нараховуючи вже понад 88.000 членів і понад 34 мільйони долярів майна. В річних нарадах, які звичайно тривають цілий тиждень, візьмуть участь усі члени Головного Екзекутивного Комітету, Головної Контрольної Комісії та Головної Ради і редактор „Свободи": головний предсідник Йосип Лисогір, заступники гол. предсідника інж. Степан Куропась, Марія Душник, Богдан Зорич і Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох, головні контролери: д-р Володимир Ґалан, дир. Петро Пуцило, Іван Геврик, Іван Ващук та Іван В. Іванчук і головні радні. проф. Тарас Шмаґала, Тарас Шпікула, Степан Гавриш, проф. Мирон Куропась, Василь Дідюк, Анна Дубас, Володимир Запаранюк, Дмитро Попадинець, адв. Анна Чопик, Марія Демидчук, Галина Олек, Іван Одежинський, д-р Михайло Данилюк та Андрій Джула і редактор Антін Драган. Не буде на цьогорічних нарадах Івана Кокольського, обраного останньою конвенцією головного касира, який помер з кінцем квітня ц. р. На порядку нарад є, як звичайно, звіти головних урядовців, дебати над звітами та опісля ухвали для добра організації. „Свобода" кожного дня подаватиме точні звідомлення з цих важливих нарад.

Українці продовжують акцію на Теґеранській Конференції

Теґеран, Іран. — У понеділок, 6-го травня, представники вільних українців на міжнародній Конференції Людських Прав в Теґерані узгіднили спільний меморіял, що його зредаґував Владика Мстислав, та переслали всім учасникам Конференції. Крім меморіялів, про які вже була згадка, делеґати на цій конференції одержали також меморіял від Української Католицької Церкви, підписаний Владикою Максимом Германюком, Митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді. У вівторок, 7-го травня рано, мав виїхати з Теґерану о. д-р Василь Кушнір, президент Світового Конґресу Вільних Українців, який очолював делеґацію вільних українців в Теґерані. На передодні свого виїзду о. д-р Кушнір відвідав в товаристві проф. Б. Галайчука Халдейського Архиєпископа графа Йосифа Хейхо, одинокого католицького ординарія східнього обряду в Персії. Католиків латинського обряду там дуже мало. Не бувши формальними учасниками Конференції, українці працюють в кулюарах Конференції. Початково вони самі і не без труду мусіли шукати зв'язків та пропонувати учасникам конференції матеріяли і виєснення щодо постійного порушування і заперечування людських прав в окупованій комуно-московським режимом Україні. Тепер щораз більше делеґатів самі до них зголошуються та прохають інформацій і виєснень у цих справах.

Теодор Джус дальше очолює Український Інститут Америки

Ню Йорк. — Теодор Джус, син і спадкоємець померлого недавно відомого промисловця і мецената Володимира Джуса, був знову переобраний на президента уфундованого його покійним батьком Українського Інституту Америки, що має своє приміщення при 79-ій вулиці і 5-ій евеню. Вибір управи Інституту відбувся на зборах директорів Інституту, що відбулися 3-го квітня ц. р. До Управи, крім п. Джуса, були обрані: Остап Балабан — віце-президент, Михайло Пізнак — скарбник, Василь Вереш — заступник скарбника, Іван О. Флис — секретар, Деніл Г. Кейн — заступник секретаря. Рівночасно обрано референтів: Остап Балабан — програм і активностей, Вол. Клавзник — членства, Святослав Гординський — мистецтва і виставок, Йосип Лисогір — публічних зв'язків, Михайло Пізнак — стипендійних позичок. Цього року такі позички уділено студентам Юрієві Кульчицькому, Андрієві Шулеві та Орестові Субтельному. Рада Директорів на цих зборах апробувала подання про прийняття в члени Інституту пані Стели Джус і Люби Галібей та д-ра Павла Джуля і д-ра Миколи Вацика. Ряд установ прийнято на спомагаючих членів.

Вийшла друком книжка о. І. Лебедовича п. н. „Полеві духовники Української Галицької Армії"

В друкарні „Нового шляху" у Вінніпеґу в Канаді недавно надруковано працю *кол. польового* духовника Української Галицької Армії о. Івана Лебедовича під заголовком „Полеві духовники Української Галицької Армії". Ця праця мала бути надрукована у 45-річчя участи у визвольних змаганнях, це значить в 1963-му році, але внаслідок важкої долі української книжки вона могла появитися недавно. Це поважна праця, на 326 сторінок, із поазбучним списком осіб, що їх згадується в книжці, та з 43 світлинами, головним чином священиків-військових капелянів, або теологів і стрільців, які служили в Галицькій Армії і пізніше стали священиками. В книзі є вступне слово дир. Степана Шаха та стаття покійного вже маршала Василя Мудрого. Решту праці написав автор цієї цінної праці для історії наших визвольних змагань о. Іван Лебедович, який часто послуговувався спогадами та записками колишніх капелянів Української Галицької Армії. Цінний тут „Щоденник" о. Теодора Чайківського (ст. 260-298), який обіймає час від 30-го липня 1917 р. в Україні до 5-го травня 1918 (на Полтавщині). В книжці є список замордованих, ув'язнених і інтернованих поляками священиків, монахів і монахинь. В праці є спогади о. д-ра Василя Лаби, о. Петра Голинського та о. Савина Дурбака.

Обгортку намалював Петро Андрусів. В цій праці згадано коло тисячі прізвищ самих тільки священиків. В ній багато осіб може знайти щось цікаве про відомих собі людей, свояків або знайомих.

СВОБОДА SVOBODA
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Ict. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У День Матері

Немає більшої любови, як материнська любов; немає щирішої і гарячішої сльози, як материнська сльоза. І „нічого кращого немає у тому раю на землі, як тая мати молодая з своїм дитяточком малим". Усі найглибші і найкращі поняття зв'язані з поняттям матері. Але, як же часто в житті це забувається. День Матері, що його в цій та багатьох інших країнах святкується в другу неділю травня, бодай раз в році пригадує це та дає нам усім нагоду виявити й нашу любов та пошану тій, що на це найбільше заслуговує: нашій Матері, усім Матерям, поняттю Матері!

З позиції сили

Одним із неписаних законів у політиці є — погоджуватися на переговори з противником завжди тоді, коли держава (партія) почуває себе сильнішою. Тому звичайно мир у війні пропонує та сторона, яка перемагає, а не та, яку перемагають, бо тоді це не мирові переговори, а капітуляція слабшої перед сильнішою. В'єтнамські комуністи добре усвідомлюють цю правду.

Усі військові й політичні коментатори одностайно ствержували, що так звана новорічна, „Тет"-офензива з'єднань В'єтконгу, підсилених реґулярним північнов'єтнамським військом, проти південнов'єтнамських міст 30 січня ц. р. — це була розпучлива спроба або дійсно викликати загальне повстання південних в'єтнамців проти існуючого режиму, або бодай зробити враження на американські керівні кола й нарід, як комуністичної сили, з якою треба рахуватися і, послідовно, якій треба поступитися. Але первісні корисні для комуністів психологічні офензиви були короткотривалі. Комуністи не зуміли втриматись ні в одному захопленому місті, повстання не вибухло, зате напасники мали такі величезні втрати в людях, що їх прийшлось заступити масовою примусовою рекрутацією навіть недолітків та інвазією цілих дивізій реґулярної північнов'єтнамської армії. Програ під Кесанем ще більше пошкодила опінії про силу комуністів.

Тому треба було ту думку піднести, направити. Для цієї цілі поведено від суботи мин. тижня проти Сайґону й кількадесятьох інших міст, містечок і військових об'єктів нову офензиву В'єтконгу. Коли вже у „Тет"-офензиві в одному місті Гуе вбито коло 1.000 цивільних осіб, то тепер цей новий комуністичний наскок ще більше обмежився актами терору проти цивільного населення. Тому можна сумніватися, чи в'єтнамські комуністи здобули собі такими актами ту сильнішу позицію для своїх розмов у Парижі, що її хотіли здобути. Фіктивна сила ніколи не заступить сили дійсної. Вже найближчі дні виявлять, чи дійсно Північний В'єтнам бажає політичного замирення, чи тільки використовуватиме Париж для пропаґанди.

Самобичування

У Києві 29 квітня нашвидку скликано „партійні збори київської партійної організації Спілки Письменників України", як їх назвала „Літературна Україна" з 1-го травня. Провід на тих зборах вів О. Корнійчук, допомагали йому Л. Первомайський та Д. Павличко. В резолюціях зборів підкреслено, нібито українські письменники підтримують „цілком і повністю" як внутрішню, так і зовнішню політику ЦК КПСС.

Але резолюції Спілки Письменників України важливі чим іншим — самозапереченнями та самобичуванням, як то не раз бувало в часах Сталіна. „Письменники України з усією рішучістю вестимуть наступ на буржуазну ідеологію, даватимуть рішучу відсіч всіляким антисовєтським акціям", — обіцяють резолюції. В тих резолюціях письменників - партійців сказано, що вони служать лише партії і урядові, „рішуче засуджують окремі прояви аполітизму і безідейности", протиставляться „будь-яким формам буржуазного впливу". Є в резолюціях і відверта погроза вбік письменників, які добиваються права на власне мислення: „Совєтський письменник ні за яких умов не повинен своєю творчістю чи громадською поведінкою давати жадного приводу для використання його імени ворожою пропаґандою", в інакшому випадку „будуть розглядатись питання про поведінку цих товаришів"...

Про людське око, в резолюціях зазначено: „Нам однаково ненависні прояви буржуазного націоналізму, великодержавного шовінізму та облудного сіонізму". У цій тираді ненависти сплутано все заради маскування справжньої вимоги Москви до всіх не-росіян: ненавидіти власні народи, зате любити й шанувати російський народ, російську мову і „культуру Леніна та Горького". Фраза про „великодержавний шовінізм" — це тільки фраза, бо ніколи ще не розпаношувався в Україні московський хазяїн так, як тепер, а київські письменники мусять вдавати, що цього не бачать.

І. Світ

МАРКСИЗМ ПОМЕР В СССР

Наприкінці минулого року відбулася в Пало - Альто, в Каліфорнії, конференція на тему 50-ліття комунізму в Совєтському Союзі. Зорганізував її Гуверівський Інститут Війни, Революції та Миру при Стемфордському університеті.

У конференції взяли участь численні науковці, визначні авторитети в ділянці політичних наук, здебільша професори американських університетів, хоч були також науковці з Канади.

Головним д о п овідачем, який відкрив конференцію, був проф. Бертрам Вольфе, колишній комуніст і автор книжки „Три, що зробили революцію — Ленін, Троцький і Сталін". Він залишив комуністичну партію в 1939 році, і вирішив віддати свої сили та знання на викриття „комуністичної зарази".

Нам вдалося дістати тексти деяких доповідей. Зокрема дуже цінної проф. Б. Вольфе. На жаль, не вдалося дістати доповіді проф. Л. Фейера з Торонтського університету, який, зокрема, на основі численних фактів, стверджував широке відродження релігійних почувань у Совєтському Союзі.

Проф. Б. Вольфе говорив на тему „Від марксизму до марксизму - ленінізму". Його доповідь викликала великий інтерес. В дискусії по доповіді проф. Ґерґард Німевер з Нотр-Даму погодився з основною тезою проф. Б. Вольфе, що комуністична ідеологія в Совєтському Союзі поступово вироджується, і її вже годі відділити від партії. Партія — єдине джерело „комуністичної правди".

Головні тези доповіді проф. Вольфе такі:

Ленін був жонґлером словами і льозунґами, опанованим жадобою диктаторства. Це він почав ерозію марксизму, яка сьогодні досягла свого вершка.

Марксизм не є вже панівною в СССР ідеологією. Марксизм - ленінізм є конґльомератом різних концепцій, що змінюються залежно від тактичних та стратегічних моментів. Ленін особистою волею накидав партії свої концепції. Цікавим твердженням проф. Вольфе є те, що Ленін став на чолі „буржуазної революції без буржуазії", проголосивши „пролетарську революцію в Росії без пролетаріяту".

Ленін створив тоталітаристичну ідеологію, замінивши народ пролетаріятом, пролетаріят — партією, партію — партійною машиною, яку сам персоніфікував.

Ідеологія організації - машини, забарвлена марксистською фразеологією, є тепер фактично офіційною ідеологією Совєтського Союзу. Ім'я Маркса, як непомильного авторитета, сучасні комуністичні лідери згадують щораз рідше.

Проф. Вольфе присвятив чимало уваги поширеній серед істориків думці, що большевицька революція є повторенням Великої французької революції з тією різницею, що большевицька мала успіх, а французька не мала.

Проф. Вольфе, посилаючись на відомого американського вченого проф. Тейлора, заявив, що є абсурдом робити такі порівняння. Головною тезою проф. Тейлора є твердження: коли відкинути всі Божеські закони і припустити, що „все дозволене" — тоді приходить кінець для всього. З цього починається сучасний нігілізм, спроба знищити всі кляси суспільства в кривавих большевицьких чистках та в гітлерівських крематоріях.

Інспіратори французької революції хотіли будувати уроєний ними світ на своїх теоріях (Гейлерон) та на думках Робесп'єра. Цей „сон - мрія розуму, — уживаючи вислову мистця Гойї, — створив кошмарного монстра".

Марксисти не зрозуміли французької р е в о люції. Маркс спирався на створених ним самим аксіомах. Проф. Вольфе показує, як Маркс, а за ним Ленін, будували свої уявлення про майбутній світ на підставі фальшивих теорій та неправильної оцінки подій. Ленін вважав, що большевицькі совєти постали на зразок паризької комуни, як держави".

Проф. Тейлор розкрив помилковість усіх тих поглядів на французьку революцію, бо вона не була „буржуазною революцією" (див. його статтю в „Американському Історичному Рев'ю", січень 1967 р.). Такої ж думки англійський учений А. Коббан. Проф. Тейлор говорить, що означення „буржуазна революція" та „революційна буржуазія" треба взагалі відкинути. Таким чином і твердження, що з а х о плення большевиками влади було „пролетарською революцією", є створений ними самими міт.

Ленін у своїх „Філософічних нотатках", написаних в 1916 р., писав, що „через півстоліття після смерти Маркса жадний марксист не зрозуміє його". З цього виходить, що розумів Маркса тільки один він. Однак цікаво, що Ленін у своїх творах частіше посилається на Енґельса, аніж на Маркса. „Двоголовий о і ф а н т у ч" Маркс - Енґельс розірвали в 1850 р. з Комуністичною Ліґою, маніфест якої вони самі написали. Доповідач навів кілька цитат з листів большевички А. Арманд до Леніна, в яких вона критикує його за неправильне розуміння Енґельса. В совєтських виданнях цих листів не вміщено.

В кінці дискусій проф. Б. Вольфе заявив, що він, на відміну від деяких совєтологів, не бачить у Совєтському Союзі лібералізації режиму і також не бачить перешкод для появи нового абсолютного диктатора.

Молодша ґенерація в СССР уже не вірить партії і шукає правди. Це нове покоління виступає тепер з власними думками, не боїться репресій, не боїться навіть смерти. Це — буровісники нової революції, яка мусить прийти, щоб розірвати неволю.

В ДЕНЬ МАТЕРІ

Тихін Нечитайло

ЛИСТ ВІД МАМИ

„Любий сину!

Пишу, а руки тремтять, не знаю з чого почати. Понад два десятки років, як забрали тебе від мене! Двадцять років плачуть мої очі! Двадцять років чекаю на вісточку... і не знаю чи прийде. Не та я стала, як була. Помарніла й постаріла дуже. Запали і помутніли мої очі від безмежних, гарячих сліз. Світ мене вже не цікавить... Одно мене тримає це — мрії в останній раз стрінутися з тобою, квіте мій рожевий! Обняти твою кучеряву голівоньку, притиснути до свого втомленого серця і розповісти про все, все пережите за ці жахливі роки.

Ти, напевно, не забув, любий мій синку, хвилини розлуки на станції, коли ти притиснув мене своїми дитячими руками. Я тоді була, здається, непритомна, а потяг рушив, і ти вскочив до вагона і став коло відкритого вікна, махаючи до мене хусткою. А потяг, мов той змій, полетів у невідому даль. І я довго стояла, мій любий, і крізь сльози дивилась услід, аж поки не зник він за темним обрієм.

Як дійшла додому — я не знаю. Зайшла до кімнати, а від неї повіяло тяжкою пусткою. Сіла біля твого ліжка, котре й досі стоїть так, як ти його накрив. І так просиділа до ранку, прислухаючись до всякого шелесту.

Мені здавалося, що ось ідеш ти, моя дитино! Я схоплювалась, вибігала, та все надаремно! Не чути, не видно тебе було, бо вже далеко заїхав бистроїзний потяг!

Ранок не приніс мені утіхи, навпаки — на все життя окутав горем, тугою і безсонними ночами!

З думок не йдуть ті дні, коли ти, любий сину, прибігав зі школи легенько одягнений у подертих черевиках і голодний, але ласкавий і з усмішкою на устах питав: „Мамусю, є що їсти"? Я часто не була ласкава, і можливо це тебе ображало, люба дитино, алеж я не була винна в цьому. Винне було життя, винні люди, що катами стали!

Я, самітня, безпомічна жінка, повинна була тяжко працювати на той шматок хліба в умовах сталінського, нелюдського режиму і все думала про твого любого татуся, що томився десь по тюрмах НКВД. А також боялась за тебе, моя дитинко, щоб не вигнали зі школи, як сина „ворога народу"! Все це нечуване лихо клало на душу тяжкий гніт, і тому часто я була неласкава з тобою.

Тепер перед очима завжди стоїш ти, і я чую твої дитячі слова: „Не плач, матусю! Бог зглянеться, і татко повернеться!" І з цими словами ти падав на ліжко і ридав. Я розуміла, мій любий, твої душевні страждання, які приносили ще більше мені горя. Поцілунки твоїх гарячих, дитячих уст до кінця мого життя горітимуть на моїх поморщених, запалих щоках. Твої подерті черевики, сірі старенькі штани і дві сорочини я тримаю, як найдорожчий скарб, часто їх оглядаю і тисну до своїх грудей, а сльози самі ллються на ті латки, що ти їх сам пришивав.

І так минають дні, місяці, роки... Я одна, як билиновька в полі... немає роду... Тож навіщо жити і на що чекати? На вулицях куди не глянь — самі каліки та старці, обдерті й голодні, алеж хоч каліки та прийшли, а мого немає... Немає моєї радости, яку я виховувала в своїй пелені. Немає в мене під старість ні захисту, ні життя! Бідна моя голівонька! Во що ж тепер я маю, мій любий? Невсипуще горе і тяжкий камінь у старих грудях, якого не збудуся, доки не закрию своїх очей на вічний сон!

Коли б я знала, любий мій сину, що на тім, ще нікому невідомому світі зустрінусь з тобою, то я на цім тяжкім і темнім світі не жила б ні одної хвилини. Якщо ти ще живий, хорони ім'я своєї матусі, пригадуй оті дні дитинства, коли я тебе ласкала, ночей недосипала, пісень співала, від мух і комарів кісечкою вкривала.

А коли лежиш ти в домовині, то явися мені, дитино моя, хоч у сні та розвій надії і сподівання. Я закрию свої старі очі і поспішу до тебе, мій дорогий соколику!"

Всі ви, діти своїх нещасних матусь, згадуйте їх добрими, тихими словами, молячися в святому храмі.

О. Юречко

ПРИВІТ З ЧУЖИНИ

Піднеслося сонце вгору, розтопились сніги і з шумом потекли з гір води у кришталеві ріки нашої милої, незабутньої Батьківщини. Земля збудилась зі сну, зазеленіли трави, дерева. Садки яблуневим і вишневим квітом вкрились, над кручею плакучі верби розвились, а скільки на них хрущів!

Чи пригадуєте, яка це була радість для нас, малих, і ми сьогодні думкою линемо в рідні сторони. Линемо, як вітер, як буревій, якого ніхто й ніщо стримати не може. Линемо до наших стріх в обійми наших матерів.

Чи пам'ятаєте, як нас матері по тих садках водили? Чи пам'ятаєте, як ми фіялки збирали? Ох, як би хотілось ще раз почути запах цих фіялок, як би хотілося ще раз побути в обіймах матері, осушити її сльози, зменшити страждання! Та ми далеко. А скільки наших матерів терпіло й терпить ще сьогодні за нас тому, що ми не захотіли ворогам служити, на них робити.

Сьогодні не одна українська мати карається в сибірських тайгах і, так як ми, лине думкою до тих вишневих садків, де соловейко щебече, зозуля кує, де ластівка гніздечко в'є. І ті матері також колись вили гніздечка для діточок своїх. Тепер ті бідні матері думками линуть у рідні сторони, зозулями кують, чайками скиглять, б'ючись об землю діточок шукають.

Та їх нема, де ж вони, де їх діти? — Одних розстріляли, других закутих у Сибір загнали на неминучу смерть. А треті далеко за океаном. Ви, наші неньки, лишилися із своїм горем на поталу долі. За що ви страждаєте? За що? За те, що виростили славних синів і дочок. За те, що навчили їх любити свій нарід, свою землю, свою Батьківщину - Україну. За це ви й караєтеся, за цю велику любов до свого рідного.

І ось цей місяць травень, найкраща пора року, присвячений матерям.

Багато народів світу відзначає День Матері, і ми, українці у вільному світі, також у цей день віддаємо пошану нашим матерям. Здається, немає у світі такого народу, таких матерів, щоб стільки пережили горя як наші. Не раз у страху, холоді й голоді, ледве самі на ногах тримаючись, віддавали останню крихту хліба своїй дитині, зовсім не думаючи, що з ними станеться, аби дитину нагодувати, аби дитина не була голодна.

На рідних землях ворог не дозволяє відзначати День Матері, там є День Жінки, жінки - рабині, яка й тепер, як колись на панщині пшеницю жне.

Тому я присвячую цих кілька слів нашим матерям-страдницям на рідних землях і нехай ці слова будуть для них як букет рож, ясмину і бузку. Нехай ці щирі і теплі слова впадуть пелюстками пахучих лелій на могили наших матерів і сестер, розчавлених ворожими танками.

Сьогодні наші думки линуть у рідний край, до наших матерів, і ми питаємо: Мамо де ти? Ти ж нас годувала, доглядала, а тепер на старості літ самітня доживаєш віку.

Матері наші дорогі, ми віддаємо вам нині честь і поклін, ми шлемо вам палкий привіт із далекої чужини.

Тож нехай буде слава нашим українським матерям на віки й віки!

РАДИТЬ ГОВОРИТИ НЕ ДО ОН, А ДО ВСЬОГО СВІТУ

Едмонтон. — Професор міжнародного права в Албертському університеті, Леслі Ґрін, виступаючи з промовою на протестаційному вічі української молоді, яка домагалась здійснення Прав Людини для українського народу, радив не звертатись до ОН, а говорити в справі України до всього світу. „Треба говорити головно до громадської світової думки, домагаючись о д н а кових прав для всіх усюди", — сказав промовець, дораджуючи використовувати різномовні видання, пресу й ін. засоби для ширення законних вимог щодо поневоленого українського народу. Протестаційне віче в Едмонтоні організували представники Пласту, СУМ, УКЮ, СУМК, „Обнова" та Клюб ім. Іларіона. Присутніх було понад 500 осіб.

З НАШИХ БУДНІВ

МАМУНЯ З УКРАЇНИ

Важко повірити, щоб так звані расові й соціяльні заворушення, які недавно знову потрясли були нашою країною, мали спасенний вплив на збереження і зцементування родинного вогнища... А що так воно може бути насправді, — хай про це засвідчить вам лист, у цьому місці зацитований:

„Хочу Тебе повідомити, — писала дорога своячка Оля з Дітройту, — що в нас зайшла велика зміна, і то на краще! Досі, бувало, прийдеш з фабрики, а тут, у хаті, стільки роботи назбиралося, що не знаєш, за що вчепитися. Тепер уже є, слава Богу, за що, а радше за кого вчепитися, бо маю чоловіка в хаті! Ти не уявляєш собі, яка це благодать — поліційна година, що далі обов'язує в нас з 8-ої години вечора до 5-ої ранку. В місті тихо, хоч маком посій! Всі клюби, народні доми та інші національні бари позамикані, і не одна жіночка з радости аж прослезиться, що діти в хаті мають батька, а дружина — чоловіка. Хоч би ця поліційна година з рік потривала!"

Проте, не всюди і не для кожного ці тривожні квітневі дні були такою благодаттю!.. Так, для прикладу, одні земляки з Шикаго придумали штуку, — спровадили в перших днях квітня маму з України! Вони наперед раділи, що, по стількох роках розлуки, злиднів, страхіть, старушка заживе нарешті із ними в спокої, щасті, добробуті. А що з того вийшло?.. 2-го квітня привезли маму з аеропорту, 4-го квітня вбито д-ра Мартіна Лютера Кінґа, а 5-го вночі стала горіти муринська частина міста. Почалася „соціяльна розруха" — стрілянина, грабежі, експльозії, пожари... В місто вступила національна ґвардія. І хоч дім наших земляків стояв оподалік муринського кварталу, проте вночі видно було, як на долоні, луни пожарів, поза тим — екран телевізора показував наманцально, що в місті твориться.

Бідна мамуня з України, в чорній хустинці, сиділа наче скам'яніла у вікні, вп'ялюючись в криваві заграви над містом, не знаючи, що це таке довкола неї робиться, куди вона попала, що сталося з Америкою, з тим щасливим раєм на землі, що його діти і внуки змальовували їй у листах в таких рожевих барвах?.. А діти і внуки теж стояли, безрадно опустивши руки, не знаючи, що їй сказати, як витлумачити старушці ці катастрофічні події, які для них самих не були дуже ясні-зрозумілі...

Проте, стан паралічу, що охопив мамуню з України, тривав недовго. На другий день старушка встала рано, обійшла навколо хату, заглянула до пивниці, походила по городі і вернулася з тієї інспекції з такою резолюцією:

— Діточки, немає ради: треба копати бункер у городі! У вас, бачу, починається те саме страхіття, яке було в нас у 45-му році, коли почали вивозити на Сибір. Я оглянула пивницю — вона ні до чого, в ній не схоронишся ані перед пожаром, ані перед нападом. Беріть, дітоньки, рискалі в руки, забираймося до роботи!

Пізніші події склалися так, що не треба було копати бункера: „соціяльні розрухи" втихомирились, луни пожарів погасли, і місто вернулося до так званого нормального життя. Ба!.. Та чи надовго?..

Ікор

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

Частина четверта

НАТАЛЯ

(31)

Восени прибула мати з Літина і як дарунок пригнала з собою добру корову. Зустріч була радісна, всі тішились. Мати була рада, що Наталя так добре виглядає і зять такий поштивий. Зразу при зустрічі сказала: „Ой, за гаєм, гаєм трава зеленіє, за хорошим чоловіком жінка молодіє". Але, як добра господиня, пооглянувшись по господарству, жахнулася:

— Що ж це за жебрацтво таке! Осінь за дверима, а у вас ні худоби, ні челяді! Та як думаєте зимувати? Та ще й коні наймані!

Отець Константин заспокоював матір, що згодом він коні купить. Ось тепер дістав гроші за зерно і вже міг би купити, але має інші видатки.

Крутила мати на те головою, хотіла знати, скільки є того поля, скільки вродило, за скільки продано. І те все, що довідалась, зовсім не сходилося з її господарським досвідом. А тому при кожній нагоді розпитувала селян про їхнє господарство, з старшими жінками вступала в розмови і про худобу, яку тримають, і про поле, як і що родить, про льон, про полотна, які з того льону роблять, про бджіл, про віск, про овець, про вовну.

Довідавшись від людей про все те, що її цікавило, попросила о. Константина, щоб повіз її з Наталею в ліс по гриби. А при тому, щоб показав усі ті землі, які належать до церкви.

Роздивилась своїм хазяйським оком та й сказала рішуче слово:

— На цій парафії і добрий господар достатків ніколи не матиме, а ви, Константине, не в кривду вам кажучи, не вмієте з тими людьми заходитись. Але якби й уміли, то люди тут темні й бідні і господарство у них убоге, бо земля тут така, що шкода її й обробляти. Цього року ніби вродило, а коли не вродить? Отже, послухайте моє слово: шукайте іншу парафію.

Дуже засмутили ці слова о. Константина. Він уже почав був звикати до цього місця, полюбив цей ліс, річку. Також з селянами не є так зле. Отже, бідувати вони не будуть. Мати так каже тому, що звикла до багатого господарства, до родючої землі і до великих прибутків.

Коли він поділився з матір'ю цими думками, вона похитала головою і тільки сказала:

— Ну, побачите!

Тим часом постаралася чим і як могла допомогти їм. Отже, поїхала до містечка на ярмарок, взявши дещо з господарства, чого мали досить — курей, яєць, кілька мішків горіхів та свіжої риби, а найголовніше ту стару шкапу, що дали парафіяни.

Повернулась з ярмарку дуже вдоволена.

Стару шкапу, кури та всі продукти вигідно продала і купила молоду гарну корову — первістку з маленьким телятком, купила барильце бриндзи, барильце сала та й у крамниці у жидівки виміняла на рибу цукру, мила та трохи кави.

Отець Константин дивувався, як вона потрапила це все зробити. Він, коли їздив з Наталею до містечка, то ніколи нічого ані не думав продавати, а завжди все купував за готові гроші.

Наталя підозрівала, що мати доклала своїх грошей до тої гарної молодої корови, але мовчала, не хотіла псувати враження, яке її комерційні здібності справили на наївного Константина.

І вдома постійно давала мати Наталі практичні поради, наказувала, що челядь треба добре годувати, що вона не наїсться яєчками, курчатками чи рибкою. Челяді треба давати кулешу, затерту салом, мамалигу з шкварками та з бриндзою або галушки з сиром. А в миснику завжди має бути хліб, маслянка та квашені огірки, щоб кожний, коли зголодніє, міг підкріпитись, бо яка робота з голодного?

Також мати радила держати вівці, щоб була вовна і м'ясо, гуси, щоб було пір'я та печеня, порося, щоб було сало.

Наталя не любила господарства, але мусіла признати, що мати добре радить. На вівці о. Константин згодився, але про порося не хотів і чути. Ніколи не потерпить на парафії смороду та паскудства.

Дальшим проявом матерної енергії були коні. Звичайно, не могла вона їх купити, але, розмовляючи з селянами, особливо з заможнішими, ніби між іншими казала:

— І не сором людям, що пан-отець у них на найманих конях їздить? Ще такої парафії не бачила.

Або, говорячи з гуртком жінок, розповідала про ярмарок:

— Така мені була там ганьба! Коли торгувала корову, обступили жиди, і один з них питає: — „То купуєте корову для того молодого батюшки, що наймає коні в заїзді?"

Та куплена корова виявилася надзвичайно молочною, і авторитет старої паніматки значно виріс у селі. Врешті висновок селян був такий, що то справді не годиться, щоб пан-отець наймали у заїзді коні.

Все частіше заїздили сусідні священики на парафію о. Константина. Господарі радо їх зустрічали. Гостина на селі значна подія і радість, бо вносить пожвавлення в одноманітність буденних днів, і завжди гості привезуть якісь новини з місцевого життя.

Наталя навчилася від матері варити смачну каву з сметанкою і пекти легкий струдель та пундики, а також навчилася багато дечого іншого — як і чим гостити. Але здебільшого гості були для неї не цікаві. Приймала їх, бо так годиться — це повинність кожної господині.

Але одного разу з галасом і обіймами влетіла в дім Анюта — товаришка по пансіону, яка так любила вихвалятися, що на село не поїде, бо, мовляв, її батько і брат постараються для неї парафію в місті.

Тим часом те все змінилося. Архиєрея, у якого її батько і брат були в ласці, переведено в іншу епархію, а на його місце прийшов новий і оточив себе своїми людьми. Анютин батько, соборний протоієрей, несподівано помер. Брат ледве-ледве сам дістав парафію в місті, тож не могло бути й мови, щоб він зміг виклопотати парафію і для сестриного мужа. Одно, що знайшов для Анюти доброго женихa. Був це дуже присмний і гарний хлопець м'якої та лагідної вдачі.

Як вдалося намовити того хлопця одружитися з галасливою та негарною Анютою — трудно відгадати. Правда, Анюта була свіжа, рожева, весела, балакуча. До того ж мала заможних батьків. Тож вони поженилися і опинилися хоч і на добрій парафії, але далеко від Кам'янця.

(Далі буде)

— ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA, PA., 19141

КОМІТЕТ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ — МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

ПОВІДОМЛЕННЯ

В СУБОТУ, ДНЯ 25-го ТРАВНЯ 1968 РОКУ
о годині 4-ій по полудні
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
в НЮ ЙОРКУ, в кімнаті ч. 22
— відбудуться —

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

із таким порядком:

1) Відкриття Зборів.
2) Вибір Президії Зборів.
3) Вибір Комісій.
4) Відчитання протоколу із попередніх зборів.
5) Звіт Управи, Контрольної Комісії та Товариського Суду.
6) Дискусія над звітами та уділення абсолюторії.
7) Вибір нових завідуючих органів.
8) Справа репрезентативного дому в Ню Йорку.
9) Біжучі справи.
10) Закриття Зборів.

Організації беруть участь в Зборах через своїх умандатованих делеґатів, а саме ОДНОГО, коли організація має до 100 членів, ДВОХ, коли організація має від 101 до 500 членів, та ТРЬОХ, коли має повище 500 членів.

Коли в означений час не явиться щонайменше половина делеґатів, збори відбудуться в повищому приміщенні та із повищим денним порядком нарад в годину пізніше без огляду на число приявних делеґатів.

ЗА УПРАВУ:

Роман Ґуглевич, голова — Богдан Ластовецький, секретар

ВІСТІ З ТОРОНТА

„Друзі моїх днів" — це четверта збірка письменника І. Боднарчука. Чепурним виглядом, на доброму папері і технічно добре виконана 96 сторінкова збірка новель робить симпатичне враження. У збірці є 11 оповідань. Між ними кілька літературних перлин, поданих різьбленим словом, мережані чудовими порівняннями, сповиті теплом ніжного серця автора. Присвячена вона українським піонерам в Канаді. Обкладинка мистця Петра Сидоренка.

Велике віче. Комітет Українців Канади, відділ Торонто, влаштовує в неділю, 12 травня о год. 2.30 по пол. у великій міській залі Мессей Гол, Велике Протестаційне Віче солідарности з українським народом в обороні його прав та проти переслідувань, яке переводиться у т. зв. Міжнародному Році Людських Прав, який відзначують і представники ССCР. На вічу будуть промовляти визначні представники політичного світу Канади, з участю нового прем'єра П. Трудо. Схвалені резолюції будуть переслані до Об'єднаних Націй і Міжнародної Конференції в Тегерані. Управа КУК закликає все наше громадянство до чисеної участи у маніфестації.

Загальні Збори КУК. Відбулися 26 квітня ц. р. в залі Українського Народного Дому о год. 7.30 веч. річні загальні збори Відділу КУК, в склад якого входить 29 різних організацій і установ Метрополітального Торонта. Зборами проводила Президія в складі: Я. Козловський — голова, інж. П. Бубело — заступник голови, В. Дідюк і О. Ройко — секретарі. По звітах членів управи і референтів, відбулася активна на високому рівні дискусія, в результаті якої прийнято внесення Контрольної Комісії на уділення абсолюторії уступаючій управі і на окреме признання за успішну працю. Відділ знов очолив д-р О. Бойко. До нового складу обрані ще п. І. Палка, інж. Б. Максимець і інж. П. Бубела — заступники голови, д-р В. Муж — секретар, адв. Б. Жаровський — англомовний секретар, інж. О. Охрим — фін. секретар, О. Ройко — касир. До Контрольної Комісії: сот. О. Хмара, пані Марія Мудрик, інж. І. Янішевський, д-р А. Мосланюк, Яків Ковальчук. З уряду в склад Екзекутиви входять: голова жіночого КУК пані Ольга Заяць, і представник Фундації ім. Шевченка — Я. Козловський. Збори приняли проєкт бюджету на 1968-69 р. та цілий ряд пропозицій про плян праці.

Ювілейний Бенкет. Крайова Управа Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА, та Діловий Комітет для відзначення 25-річчя Почесний Комітет очолюють вус 18-го травня Ювілейний Бенкет і Баль „Червоної Калини" в готелі Роял Йорк. Головним промовцем буде заступник президента в екзилі — Микола Степаненко. Почесний Комітт очолює Всео. д-р В. Кушнір, президент КУК і СКВУ, Блаженніший Митрополит Іларіон, Високопреосвященніший Митрополит Кир Максим, Високопреосвященніший Архиєпископ Іван, проф. д-р В. Кубійович, проф. д-р П. Юзик — сенатор, генерал П. Шандрук, ген. М. Крат, полк. П. Силенко, сот. Б. Панчук, сот. М. Малецький. Головою Крайової Управи Братства Дивізійників є В. Гузар, головою ділового комітету А. Коморовський.

Концерт. 160 студентів Української Вищої Школи з Дітройту влаштовують 18-го травня Концерт для відзначення „Року Віри" та 35-річчя здвигу української молоді у Львові під кличем „Українська Молодь Христові". На просторій сцені Центрел Технікел Скул при вул. 275 Липинкат виступлять мішаний хор Української Вищої Школи в супроводі струнної оркестри, 160 студентів, які виконають кантату про страсти Христові „У тіні Христа" — нова композиція проф. Б. Сарамаги, та інші релігійні народні нові пісні. Концерт відбувається під патронатом і за благословенням Високопреосвященного Владики Кир Ісидора. На концерті промовлятиме о. д-р В. Гавліч, ЧСВВ.

Спільне Свячене. У чотирнадцяти парохіях і організаціях великого Торонта відбулися 28 квітня спільні свячення. На кожнім виступали представники місцевого відділу КУК, які складали привітання та збирали підписи під петиціями в обороні українського народу для висилки їх до Об'єднаних Націй і Комітету Оборони Прав Людини. Зібрано тисячі підписів. В цей день також по всіх церквах відправлено Торжественні Молебні в наміренні українського народу. Проголошений день 28 квітня як День Солідарности з Українським Народом — був гідною маніфестацією нашої духової єдности. Спільна Маніфестація відбудеться в неділю 12-го травня.

В. Дідюк

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО 71-го ВІДДІЛУ СУА в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО 10-ліття ІСНУВАННЯ ВІДДІЛУ

— відбудеться —

дня 26-го травня 1968 року
о год. 3-ій по пол.
У ВЕЛИКІЙ ЗАЛІ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 92 Фліт вул., Джерзі Ситі, Н. Дж.

Під час спільного обіду, буде мистецька програма в якій виступлять: п-ні **Іванна Коноців**, при форт. супроводі **проф. Бориса Базалі** та **танцювальна група** при Українському Народному Домі під кер. **проф. Романа Петріни**.

Зголошення з оплатою ($5.00 від особи), просимо пересилати на подану нижче адресу:

Mrs. A. Kniazhynska
189 Pine St., Jersey City, N.J. 07304

Філядельфія, Па.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНР

3-го березня по Службі Божій в залі церкви св. Покрови при Мешер вулиці у Філядельфії відбулися звичайні Загальні Збори Товариства Прихильників Української Народної Республіки в присутності 35-ох осіб (29 членів і 6 гостей). Збори відкрив голова п. П. Гальченко, який привітав представника Представництва Виконавчого Органу УНР у ЗСА мґра Остапа Олесницького з Нюарку та представника Головної Управи Об'єднання Прихильників УНРеспубліки у ЗСА полковника Петра Самойлова з Ню Йорку.

Молитву на початку Зборів відмовив о. І. Кульчицький, який прибув з Ню Йорку для обговорення з місцевим парохом о. М. Борисенком та Комітетом справи будови нової української православної церкви св. Покрови у Філядельфії.

На внесок п. С. Лободенка вибрано Президію у складі: голова інж. Петро Гурський, заступник інж. Сергій Євсевський, секретар інж. Павло Лимаренко.

Представник ВО УНР у ЗСА мґр О. Олесницький побажав успіхів Загальним Зборам і закликав присутніх не попадати у крайності і розходження, а ставати усім разом до підтримки Державного Центру УНРеспубліки, як єдиного законного спадкоємця української державности. Згадав, що перед нами відзначення 50-річчя Акту Соборности, яке припадає на 22-го січня 1969 р., який Ювілей слід відзначити якнаймогутніше. Згадав далі, що СКВУ мав багато недоліків, але в загальному пройшов в користь Державного Центру УНР. Говорив про 4-місячне турне голови В. О. УНРади, д-ра А. Фіголя, яке мало великі успіхи в напрямі зближення українців в Америці до ідеї та програми УНР. Заповів недалеку появу першого числа Бюлетеню УНР і повідомив, що Державний Центр УНР підготовляє в 1970-му році відбути Світовий Конгрес Вільної Української Політичної думки в Торонті, Канада. Заявив накінець, що ГУ Прихильників УНР бажає через свої Т-ва Прихильників УНР по містах ЗСА оживити свою діяльність між українцями для добра української визвольної справи.

У звітах уступаючого голови та уступаючих членів Управи Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії говорилося про членство Т-ва, діяльність управи, про видані декларації для членів Товариств Прихильників УНР, про зв'язки з Відділом УККА та іншими Організаціями у Філядельфії та взагалі з українською громадою, про висліди VI Сесії УНР та її вплив на українців у вільному світі.

Пан Федір Корсун прочитав звіт уступаючого скарбника. Прибутків в 1967 р. доларів 1,743.59, з якої суми вислано до Головної Управи 1,400 долярів. Скарбник м. і. підкреслив, що занедбано збірку на фонд купівлі будинку ДЦ УНР у Мюнхені, з проханням, щоб нова Управа зайнялася цією акцією.

У живій дискусії забрали слово пп.: М. Алексевич, С. Євсевський, А. Дідківський, С. Чалішів, П. Лимаренко, М. Демянчук, полк. П. Самойлів, М. Химич, М. Вайда, Я. Цюк, І. Гринько, П. Гурський, І. Піддубний, П. Шинкар, П. Гальченко, п-і О. Піддубна, С. Селезень, д-р М. Рибак та М. Ящук.

Дискутанти порушили справу оформлення членства окремих Організацій в Т-ві Прихильників УНР та поодиноких членів цих організацій. Висловлено побажання, щоб до нової управи Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії вибрати зовсім нових членів. Величаво відзначити у січні 1969-го року 50-річчя Акту Соборности земель в одній самостійній Українській Народній Республіці, проголошеного у Києві. Для успішного переведення збірки національного податку „22-го січня" на цілі УНР поділити Філядельфію на райони та визначити збірщиків в цих районах. Висловлено потребу більшого контакту Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії з українським громадянством, інформуючи їх про УНР, щоб так приєднати більше членів для Т-ва, які б твердо стояли на позиціях УНР. Теж порушена справа зорганізування збірки на купно репрезентативного Дому УНР у Мюнхені.

Після закінчення дискусії та уділення абсолюторії уступаючій управі вибрано нову управу Т-ва Прихильників УНР у Філядельфії в такому складі: голова інж. Павло Лимаренко, а члени управи: ред. Микола Вайда, інж. Петро Гурський, інж. Євген Корсун, п. Семен Лободенко, з правом кооптувати після потреби дальших членів управи. Контрольна Комісія: голова П. Гальченко, а члени: інж. М. Бондаренко, інж. Я. Цюк, п. І. Савчук та п. І. Гринько.

Перед закінченням Зборів новий голова п. інж. Лимаренко подякував за довір'я та вибір, просив про співпрацю усіх членів, а зі свого боку обіцяв зробити усе, щоб Т-во Прихильників УНР у Філядельфії збільшило свою моральну і матеріяльну підтримку ДЦ УНР. Представник В.О. УНР, як теж представник ГУ Т-ва Прихильників УНР привітали нову управу та побажали її успіхів. Накінець присутні відспівали український національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Микола Вайда

Прем'єра нового кінофільму „Встане Україна" — про перший Світовий Конгрес Вільних Українців

Ню Йорк. — У неділю 25 травня у великій залі Українського Народного Дому в Ню Йорку відбудеться прапрем'єра нового звукового кольорового фільму, висвітлення якого займає увесь вечір, впродовж 2 годин, під назвою „Встане Україна". Це фільм про перший Світовий Конгрес Українців, у якому взяли участь представники вільної української спільноти з майже 20 країн світу. „Встане Україна" багатством і різноманітністю кадрів, осіб, зафіксуванням найголовніших подій того незабутнього всеукраїнського віча в обороні свободи і з домаганням державної незалежности України — перевишує все, дотепер зроблене в ділянці кіна за кордоном. Над фільмом працювали багато осіб, фахівців своїх ділянок: продуцент Ярослав Кулинич, який спільно із кінофахівцем з Німеччини Іваном Процком зняв під час СКВУ кіноматеріялу на 7 годин висвітлення: письменник Леонід Полтава — автор дикторського тексту; диктори Юрій Денисенко і акторка Валя Калин - Магмет; відповідальні за звук фільму — Володимир Змій і Павло Вовчак, відповідальний за музичне оформлення — композитор д-р Ігор Соневицький. У фільмі „Встане Україна", крім охоплення праці СКВУ, є рідкісні кадри з великої антимосковської демонстрації в Ню Йорку перед будинком постійного представництва СССР, про яку широко писали американські газети і яку показували багато телевізійних станцій. Вперше на кіноекрані глядачі зможуть побачити своїх релігійних Достойників, провідників українських громад у багатьох вільних країнах світу, тисячі української молоді; уривки з оперних і театральних вистав, покази виставок видань, відзнак, образотворчої виставки та ін., працю студенської молоді тощо. Крім того, у цьому фільмі чимало місця присвячено українському Ню Йоркові: зафільмовані церкви, доми, клюби, Український Інститут Америки, будинки молодечих організацій та ін. Прапрем'єра фільму „Встане Україна" відбудеться якраз в день, пам'ятний для всіх українців; 25 травня 1926 року від кулі скритовбивці загинув у Парижі Головний Отаман Армії УНР сл. п. Симон Петлюра. Після прапрем'єри 25 травня, фільм „Встане Україна" йтиме в УНДомі 26, 27 і 28 травня. Перед тим відбудеться ще закритий перегляд в приміщенні Українського Інституту Америки в Ню Йорку у п'ятницю 3-го травня.

ДІТИ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА МАТЕРЯМ

Ню Йорк. — Деклямаціями відповідних віршів та виведенням гаґілок на сцені привітають діти Школи Українознавства при Осередку СУМ ім. ген.-хор. Т. Чупринки 12 травня своїх матерів та батьків на Святі Матері, сполученому з традиційним спільним свяченим. Імпреза відбудеться в будинку УВФронту о 5-ій г. по полудні.

Замість квітів на свіжу могилу Незабутньої Стрийнки
бл. п. ВІРИ СОРОКІВСЬКОЇ
вдови по судді Олександрі Сороківському
на потреби Наукового Центру НТШ, Сарсель, Франція
15.00 долярів складає
Ірина НОВИЦЬКА з Родиною

В РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ
нашої Незабутньої ДОНЕЧКИ

бл. п. ОЛЬГИ ГРУДИ уродж. ЖУК

буде відслужена
ПАНАХИДА
в неділю, 12-го травня 1968 р.
о год. 2-ій по пол.
на місці її Вічного Спочинку на УКРАЇНСЬКОМУ ЦВИНТАРІ в БАВНД ВРУКУ, Н. Дж.
Приятелів та Знайомих просимо помолитись за спокій її Душі.
Горем прибиті батьки
ОМЕЛЯН і МАРІЯ ЖУК
і донька НІНА

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що 4-го травня 1968 року відійшов у Вічність по короткій недузі на 75-му році життя наш Дорогий МУЖ, БАТЬКО й ДІДО

бл. п. ВАСИЛЬ ЗЕЛЕНКО

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок, 7-го травня ц. р. у Парк Меморіял, а ПОХОРОН в середу, 8-го травня 1968 р. із церкви св. Юрія Переможця. Тлінні Останки похоронено на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні, Канада.

В глибокому смутку:
КАЛИНА — дружина
ОЛЕНКА і ІВАН СТАДНИК — донька і зять
ОЛЕСЬ, МАРІЙКА і СОФІЙКА — внуки в Едмонтоні, Канада
ОЛЕНА ЛЕҐКУН і АННА ЗАЛЯСКА — сестри в Україні

ОСЕРЕДОК СУМА в НЮАРКУ, Н. Дж. — запрошує на

Традиційні Травневі Вечерниці

Субота, 18-го травня 1968 року
Година 8:30 веч.
В декорованій модерній залі **GREEK CHURCH HALL**
510 Linden Pl., Orange, N.J.
Оркестра Б. Гірняка. Буфет в заряді ВП. Пань

ВИБІР КОРОЛЕВИ ВЕСНИ
з поміж кандидаток молодечих організацій
Всі місця при столиках резервовані, і тому просимо своєчасно замовляти: особисто в домівці Осередку, або телефонічно кожного дня від 7-9 веч., тел.: 372-9856.
Стрій вечірний

ПОТРІБНО
ЛІНОТИПІСТА
ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"
Платня після умови. Добрі умовини праці, бенефіти.
Зголошуватись:
SVOBODA
83 GRAND STREET JERSEY CITY, N.J. 07303
або телефонувати:
HE 4-0237 з Ню Йорку BA 7-4125

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ліценція В/О Внешпосилторгу
Найпевніша і найвідоміша фірма в Америці, з довголітнім досвідом у висилці
ПАЧОК-ДАРУНКІВ В УКРАЇНУ І ВСІХ ЧАСТИН СССР
Відборець не платить нічого. Тисячі задоволених клієнтів. Гарантона, скора і точна достава. Всі посилки забезпечені.

Всі наші відділи мають на складі великий вибір високоякісних товарів по дуже поміркованих цінах.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with Podarogifts, Inc.

приймає замовлення на помешкання для кревних в Совєтськім Союзі, а також на різні товарі, включаючи авта, мотоциклі, телевізії, радіо-транзістори, патефони, які можна замовити через нашу фірму.

За інформаціями і безплатними каталогами звертайтесь до головного бюра або до всіх наших відділів.

Cosmos Parcels Express Corporation
45 West 45th Street New York, N.Y. 10036
Tel.: 245-7905

ВІДДІЛИ:

NEW YORK, N.Y. 10003 — 39 Second Avenue AL 4-5456
NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th St. CH 3-3005
BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
SOUTH BOSTON 27, Mass. - 327 W. Broadway AN 8-0068
BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
GRAND RAPIDS, Mich. - 636-38 Bridge St. N.W. GL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau 365-5255
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave. 233-8030, 246-0215
IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
LOS ANGELES 22, Cal. - 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
LAKEWOOD, N.J. — 126 — 4th Street FO 3-8569
NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Avenue LO 2-1446
PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street 274-6400
PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
PHILADELPHIA, Pa. 19122, — 1214 N. 5th St. PO 3-4818
PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson St. HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 905 Bank Street PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street SW 8-2868
YOUNGSTOWN, Ohio 44503 — 309 W. Federal St. RI 3-0440

ГРУПОВІ ВІДЛЕТИ ДО МОСКВИ
21 ДНІВ В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ
Їзда літаком тільки $357.00

(ВІДЛЕТИ)

#1 22 травня (Випродано)
#2 4-го червня (Випродано)
#3 *19-го червня
#4 *3-го липня
#5 24-го липня
#6 *6-го серпня
#7 *21-го серпня
#8 3-го вересня
#9 23-го жовтня

*) ЛЕТ (при цих відлетах) $407.00 плюс кошти зв'язані з транспортацією на суші в Совєтському Союзі. Ви можете, якщо хочете, продовжувати подорож з Москви до міст в Україні.

Зголошувати:
Miss E. Klebanoff
COSMOS TRAVEL BUREAU, INC.
45 West 45th St. New York, N.Y. 10036
Tel.: Circle 5-7711

- ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ
- (ОЧЕВИДНО В УНСОЮЗІ)
- И БУДЬТЕ БЕЗПЕЧНІ!

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
та німецькі спеціяльності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ

Великих крамниць 9 — 9 *Великих крамниць*

In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047
In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
In ASTORIA: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
FRANKLIN SQUARE, L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
In FLORAL PARK, L.I.: 259 — 17 Hillside Avenue — 343-6116
In POUGHKEEPSIE, N.Y.: 450 Main Street — (914) 454-9070
In EAST NORTHPORT, L.I.: 250 — A Lark Field Rd — (516) 757-0801

Праця
HELP WANTED MALE

TOOL & DIE MAKER
МАШИНІСТ
Постійна праця, різнородна цікава праця. Багато бенефітів.
Finkel Outdoor Products
141 Lanza Ave. Garfild, N.J.
Tel.: Mr. Beltzer: 201 772-7700

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
1st Class Skilled
Gear Cutters Grinders
I. D. or O. D.
1st & 2nd Shift
Steady work for qualified men. Modern air conditioned Factory.
MICRO PRECISION GEAR
14300 Lorain
CLEVELAND, OHIO
(216) 671-5404
An equal opportunity employer.

FURNITURE FINISHERS CABINET MAKERS WAREHOUSEMEN
Повні бенефіти, доскон. платня, добра нагода для підвищень, деяке знання англ. мови.
Jos. Cory & Co.
Ft. of Bayway Avenue
Elizabeth, N.J. or
110 First St., Jersey City, N.J.
(201) 355-4422

РОБІТНИКИ ДЕРЕВ'ЯНИХ ВИРОБІВ
Постійна праця, під критим дахом, круглий рік, для добрих столярів, будівельних робітників і тих, що викінчують роботи. Хай ваш човен своєю якістю буде таким, як є ним найкращий американський спорт. яхт, „Бей Рід Скіфф". Розпочинайте негайно. Приймаємо на працю:
Lester Kocsha N.J. Yacht Sales
Rt. 35, Pt. Pleasant Beach, N.J.
899-6000

CABINET MAKER
Custom Work. Bench & Machine. Permanent. City Island Bronx Location.
Tel.: 885-1155
Mr. Clempner

PRESSER
Досвідчений при діточих светерах і суконочках. Добра платня, стала праця. Гарні умовини праці.
P. K. Knitting Mills
482 Seneca Avenue
Brooklyn, N.Y. Tel. 456-9041

Cabinet Makers
до робітні кабінетів. Потрібні тільки досвідчені робітники при Formica, Sprayers. Денна шифта 8-4:30 по пол., нічна шифта 6 веч. — 10 веч. Постійна праця.
CAROUSEL KITCHEN
1920 U.S. Highway No. 1
Linden, N.J. (201) 925-8450

МУЖЧИНИ ДО ЧИЩЕННЯ ВІКОН
Навчимо. 40 год. тижнево. Потрібно дещо знання англ. мови.
A. A. Cleaning Contractor
144 West 72nd Street
New York City

TOOL & DIE MAKERS
1-шо і 2-гоклясні.
ВИСОКА ПЛАТНЯ.
John O-Dwyer Tool & Die Co.
109-14 98th Street
Ozone Park, N.Y. Tel. 835-3190

POLISHER
All round man. Job shop. We also need men for plating plant. All round work. Steady. Excellent opportunity.
Bruce Metal Products
105 W. Peddie St., Newark, N.J.
Call (201) 242-0800

АСИСТЕНТ МЕНАДЖЕРА
Також добрі spotter і counter help. Також presses. Доконал. нагода, мусить говорити по-англ.
Dutch Drive In Cleaners
Ivy Lane, corner Dean St.
Englewood, New Jersey
(201) 568-9531

Праця
HELP WANTED MALE

SET-UP MEN
MILLING and/or DRILLING
Experienced all phases of high volume repetitative set up for manufacture of parts, for maximum machine performance. Knowledge of feed and speed selection and cutter sharpening required. Able to read part and tooling blueprints and operation sheets. Use all types of measuring and gauging instruments necessary. Machines are manual and automatic cycle control; ability to train and instruct operators. Day and night shift available. Rate range $2.75-$3.50 per hour. 2d shift premium is 15c per hour. Some ability in Spanish language desirable but not required. You will participate in a major retooling program of a national hand tool manufacturer. Position is permanent.
Boker Manufacturing Co.
Subsidiary of the New Britain Machine Co.
200 Burnet Ave., Maplewood NJ
(201) 761-6900
For Saturday or evening appointments phone Mr. Root or Mr. Crosby.
An equal opportunity employer

Праця
FEMALE

ПОТРІБНО
ОПЕРЕЙТОРОК
Досвід при сліпім стебнуванню. Машинові оперейторки при трикотажних суконках. Висока платня, понад $80.00.
Concordian Knitting Mills
147-11 South Road
Jamaica, N.Y. (212) 658-9089

ДОСВІДЧЕНІ
ОПЕРЕЙТОРКИ
при суконках. Секційна праця. Постійна праця, круглий рік. Добра платня, праця близ. дому.
Puerto Rican Sportswear
275 Grand St., New York City
Тел. 226-8309

ОПЕРЕЙТОРКИ
Праця при суконках, секційна праця або цілість. Постійна праця. Добра платня. Приємні умовини. Юнійна фабрика.
Royal Frocks
64 W. 23rd St. New York City
(4th Floor) (Bet. 5 & 6 Aves.)
OR 5-4511

ОПЕРЕЙТОРКИ
Цілий одяг або секційна праця. Union Special, пришивання ґудзиків, роблення дірок та сліпий стіб. Штучне холодження, стала праця.
Union Shop
3051 Fulton St., Brooklyn, N.Y.
AP 7-7860

SAMPLE HAND
Досвідчені, стала праця, добра платня, Фабрикант суконок.
Тел. LW 4-0548
Mr. Swartz

КНИГОВОД
Досвід з підставами загал. забезпечення. Модер. air cond. бюро в East Orange, бенефіти, платня залежно від досвіду. Праця близ. дому. Телеф.
Robert E. McCarthy, 678-6700

ГОСПОДИНЯ
Відповідальна. Побажана молода вдова. Мешкання на місці. Доск. умовини, великі бенефіти. Мусить говорити по-англ. Рекомендації.
Call MU 3-2344, 9 AM to 5 PM
Питати за Mr. Rudolph, Jr.

Праця
MALE & FEMALE

COOKS
Caught in the frying pan? JUMP UP to top starting salaries at a modern and well equpped hospital. Full range of benefits for the experienced and ambitious. If interested call Miss Hill, Personnel
(201) 664-4000
PASCACK VALLEY HOSPITAL
Old Hook Rd., Westwood, N.J.

Праця
MALE & FEMALE

ПОТРІБНА
Кухарка або Кухар
до відпочинкової оселі в горах на літній сезон.
Тел.: (914) 626-2311

APPETIZING CLERKS
Тільки досвідчені. Добра платня і бенефіти. Близько Вашого дому. Тел. Max Weissman між 9-10 A.M. (212) 347-2669 по 8 P.M. (212) 271-3368
Dan's Supreme Supermarkets

ПОШУКУЮ **СТАРШОГО ПОДРУЖЖЯ** або одиноких до обслуги в Літній Оселі. Жінка до кімнат і помочі в кухні, а мужчина заопікуватись порядком на дворі. На сезон, але може бути і постійна праця, з чого б ми були дуже раді. Щедрі бенефіти, платня за згодою. Голоситись до Микола Цимбалістий.
Lawrence House
Rd 1. H-way 32
Catskill, N.Y. 12414
Tel.: (518) 678-9760

В УКРАЇНУ
Найліпший дарунок. Найвартісніший дарунок цертифікати на дарунок. Повна ґарантія, тільки цертифікати на дарунки, це найвартісніший дарунок, ліпший як пакунки. Ваші кревні потвердять. Тільки цертифікати на дарунки дають можливість Вашим кревним купити все, що хочуть, харчі, одяг, матеріяли, взуття і багато багато інших артикулів американських, захід. - европейських і домашніх — через спеціяльно долярові крамниці Внешпосилторгу. Ваші кревні це потвердять.
Тільки цертифікати на дарунки, дають можливість Вашим кревним купити те, що вони хочуть по спеціяльно дуже знижених цінах. Ваші кревні це потвердять.
Нема додаткових оплат, ані для висилаючого, ані для відборця.
Замовляйте тепер. Замовляйте через
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530
Жадайте наших дарових каталогів.
Уповноважений представник Podarogifts ,Inc.

Merchandise for Sale

ПРОДАЖ
МАШИН до ШИТТЯ
Нові або уживані. Також випозичаємо і направляємо всі марки. Тел. (212) 673-7076
St. Mark Sewing Machines
122 1st Ave. Betw. 7 & 8 Sts
New York City
„Принесіть це оголошення для знижки".

SCHOOL GUIDE

Sacred Heart School
RESIDENT SCHOOL FOR BOYS
Grades 4 through 8
BROTHERS OF THE SACRED HEART
ANDOVER, MASS.

Тіні забутих предків
Ціна — 50 центів

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ
НЕДІЛЯ, 12-го ТРАВНЯ 1968 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 102 Відд., зараз по Співаній Сл. Божій, 11:30 рано в залі церкви св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — І. Попович, предс., Д. Мацалаба, кас., М. Вобечко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. в домі Горожан, 847 N. Franklin St. о год. 12-ій дня. Проситься вирівняти залеглі чл. вкладки. — С. Филик, фін. секр.

Business Opportunity
Спішно продається з д. вироб. бизнесом, при вел. дорозі
ГРОСЕРНЯ
Пиво, м'ясо, соди. Апартамент 5 кімнат і лазничка. Овочевий город, фруктові дерева, квіти. Велике подвір'я для паркування. Чудова сільська околиця. В селі прекрасні школи, 2 каледжі, близ. до укр. скупчень. Господар відходить на спочинок і українцеві поступиться в ціні. Писати:
Wayside Market
Franklin Springs, N.Y. 13341
Tel.: Code 315 853-5921

М'ЯСАРНЯ І ГРОСЕРНЯ
в д. сусідстві в East Northport, $2,300 тижнево, вкл. товар і меблі, жадає $9,500 на скорий продаж. Ідеал. для спільників. Доконал. купно, треба оглянути, щоб оцінити. Низ. рент. Власник відходить на пенсію.
FO 8-8880

STORE IN SMALL TOWN
selling grocery & general merchandise. 20 minutes from triple cities area. $100,000 plus yearly sales. 1 story modern building on large corner lot, living quarters attached, 5 rooms & bath, 1 large fallout shelter, complete cellar, large lawn. Ex. buy. Priced queck sale. Must see to appreciate. (607) 693-2404.

Різне
Пакунки-Дарунки в Україну
і до інших країн зі забезпеченою доставою, можна замовляти через
Baltic Stores Ltd.
421 Hackney Rd.
London, E. 2. England

Miscellaneous
GERMAINE'S ICE CREAM CAKES
Маємо солодке печиво на прийняття й інші нагоди — також шоколядові вироби на свята, — на бажання ручно декоровані. Тільки правдива бита сметанна, все уживаємо найправдивіші складники. Відвідайте, щоб спробувати.
FI 7-9797, питати за Mr. K.
256-11 Hillside Avenue
Floral Park, Long Island

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Real Estate
Ірвінґтон, околиця Української Централі.
2 РОДИННИЙ
3 гаражі, 5 і 5 кімнат, пов. підвал, 50 x 100 площа, в доскон. стані.
Тел. 375-0984
Без посередництва.

МАЙЖЕ НОВИЙ, ЧУДОВИЙ 2 РОДИННИЙ ДІМ
Має 7 років, 4½ і 5 кімнат, гар. подвір'я, город, власник перенесений на працю. Знижено до $25.000.00. Добре сусідство.
283 Lexington Avenue
Jersey City, N.J.
Тел. HE 4-5374

Baryville, N.Y. Sullivan County
COUNTRY ESTATE
Прибл. 10 акр., голов. дім — 3 спальні, 2 лазнички, сітки, патіо + тераса зі зовні, 2 гостин. катеджі, соснові панелі, кімната для забав, прир. потік, затамований для купелі + пляжовий дім. Жадає $30,000.
(516) PO 7-4583 or
(914) SW 8-6466

До винайму
ДО ВИНАЙМУ
ПОМЕШКАННЯ
для родини або для двох чи трьох одиноких, просторі кімнати, холодільник, газова плита, лазничка, центральне огрівання. Ціна 72 дол. на місяць. Один бльок до підземки і до автобусу. Тиха і чиста дільниця в Бронксі біля 175 Ґрейт Конкурсо.
Дзвонити тел. 878-7147

Шліть ГРОШІ в УКРАЇНУ
ГРОШІ ВИСЛАНІ ЧЕРЕЗ
GRAMERCY
Є ДОСТАВЛЕНІ ЯК ГРОШІ ЧЕРЕЗ БАНК ІНОЗЕМНОЇ ТОРГІВЛІ.
ДОСТАВА ДО ДВОХ ТИЖНІВ. БЕЗ ВІДТЯГНЕНЬ.
Гроші можна ужити на кожні закупи, які відборець бажає.
ВИ Є ТІЛЬКИ ПЕВНІ З ЛІЦЕНЗІОВАНОЮ ФІРМОЮ. БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВ. БЕЗ СКРИТИХ КОШТІВ.
ПОНАД НАШИХ 20 РОКІВ У БИЗНЕСІ ҐАРАНТУЄ ВАМ ЗАДОВОЛЕННЯ.
Всі пересилки повністю ґарантовані і забезпечені. Ліценція Департам. Банків і Забезпечення. Бондовано до $20,000.00. Офіційні посвідки з СССР з підписом відборця.
Ставка: 9 рублів за $10.00.
Оплата: до $30.00 — $2.75; понад $30.00 — 10%
GRAMERCY SHIPPING INC.
744 Broad St., Newark, N.J.

Шліть в дарунок Цертифікати Долярів в ЗДА для закупу в нових спеціяльних долярових крамницях. Нема оплати за цю обслугу.
Жадайте наших дарових каталогів на приладдя, текстилі і харчі.
GRAMERCY
118 East 28th Street
New York 10016 Est. 1945
Відкрито в суботу 9-12.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакунів.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господині і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL-EHMER
KARL EHMER PORK STORES
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філії крамниць в Ню Йорку і поза містом.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
„ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ", іст. Збірник УСС, 1967.
Ціна $12.00

Різне
Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Рівнож приймаємо замовлення на авта, холодільники, машини до шиття і прання, меблі і мешкання.
Уряд. год.: пон.-п'ят. 8:30-7 в., суб. 8:30-6 в., нед. 10-3 по пол.

БЮРО
- ПОДОРОЖЕЙ
- АСЕКУРАЦІЙНЕ

візи, білети на літак і кораблі, спровадження рідних з Росії, Польщі і інших країв. — Асекурації на доми і авта. Висилки пачок ПКО "РЕКАО" або гроші до Польщі і Росії.
KRUZOLEK TRAVEL SERVICE
833 — 18th Avenue
Irvington, N.J. 07111
372-3630

ОЛІВЦІ
з пам'ятником Шевченка у Вашинґтоні
3 за 1 дол.
До передпродажу опуст 30%
ROMAN IWANYCKY
304 East 9th Street
NEW YORK, N.Y. 10003

Вакації
Гантер, Ню Йорк
5 кімн. дім
10 хвилин до міста, коло ріки, площа для дітей, сезон — $400.00.
Телеф. (212) 884-5734

Funeral Directors
Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY. Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ПРОГУЛЬКИ В УКРАЇНУ

Тура ч. I 30 липня 1968 — **Тура ч. II** 30 серпня 1968 — **Тура ч. III** 30 вересня 1968

Час кожної прогульки 22 дні. Кошта з Шикаґо і назад — 989.00 дол.

Траса прогульки запланована так:
Шикаґо – Бельгія – Москва – Київ – Львів – Чернівці – Хуст

Однак може бути на жадання більшости траса змінена. Належить зложити до 30 червня 1968 р. 100 долярів завдатку.

NORTHWESTERN TRAVEL BUREAU
849 North Western Avenue Chicago, Illinois, 60622
Phone: 489-5353 or 278-8844